

LAN ETA GIZARTE SEGURANTZAKO IKUSKARITZAK EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOAN EGINDAKO JARDUKETAK

2021

1. IKUSKARITZAKO JARDUKETA-ARLOAK, EAEKO ESKUMENEKOAK

1.1. LANEKO SEGURTASUNA ETA OSASUNA

1.2. LAN-HARREMANAK

2. IKUSKARITZA-JARDUKETAK EAEn HARTZEN DITUEN BESTE ARLO BATZUK

2.1. GIZARTE-SEGURANTZA

2.2. ENPLEGUA ETA ATZERRITARRAK

Hitzaurrea

Lan eta Gizarte Segurantzako Ikuskaritza arautzen duen uztailaren 21eko 23/2015 Legeak ezartzen duenez (uztailaren 22ko BOE), Estatuko eta Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio orokorrek ikuskatze-jarduketak antolatuko dituzte, Lan Ikuskaritzako sistemaren ikuskera integralaren printzipioa betez. Horrenbestez, jardute-printzipio horri jarraitu zaio memoria honetan. Memoria, bestalde, Euskal Autonomia Erkidegoaren eskumen diren arloen inguruan egituratu da, egoki aurkezteko moduan antolatzeko. Dena den, gure funtzionarioek Estatuaren eskumen-arloetako jarduketei buruzko informazioa ere sartu da. Jardun horiek, hain zuzen, Estatuko Lan Ikuskatzailetzarekin dagoen lankidetzaren barruan egin dira.

Alde batera utzi gabe Lan Ikuskatzailetzak ofizioz sor dezakeen jarduera, EAEko jarduketek kontuan hartu behar dute ezen, autonomia-erkidegoko lurraldean, jarduketa asko eskatzen direla, batez ere salaketen ondorioz. Izan ere, Euskal Autonomia Erkidegoko errealitate sozioekonomikoaren ezaugarri tradizionalak dira: sindikatze-maila altua izatea, herritarrak kontzientziatuta egotea dituzten eskubide eta betebeharez, eta administrazio publikoek herritarrenganako azaltzen duten hurbiltasuna. Ondorioz, nahitaez, eragiten du egiaztatze- eta kontrolatze-jarduketak egin behar izaten dira.

1.1. LANEKO SEGURTASUNA ETA OSASUNA 2021

Lan-arriskuen prebentzioa da EAEko Lan Ikuskatzailetzaren jarduketaren zutabe nagusietako bat da, bai jokoan dauden ondasunen eta eskubideen garrantziagatik, bai prebentzioa garrantzitsua delako kalitatezko enplegua lortzeko.

Jarduketa horiek lehentasuna dute Lan Ikuskatzailetzako eginkizunen eta betebeharren barruan. Bi motatako jarduketak bereizten dira: batetik, langile eta sindikatuen salaketak direla-eta, jarduketak egiteko eskatzen da, eta, bestetik, sektore jakin batzuetan kontrol-kanpaina zehatzak egiteko jarduketa planifikatuak daude.

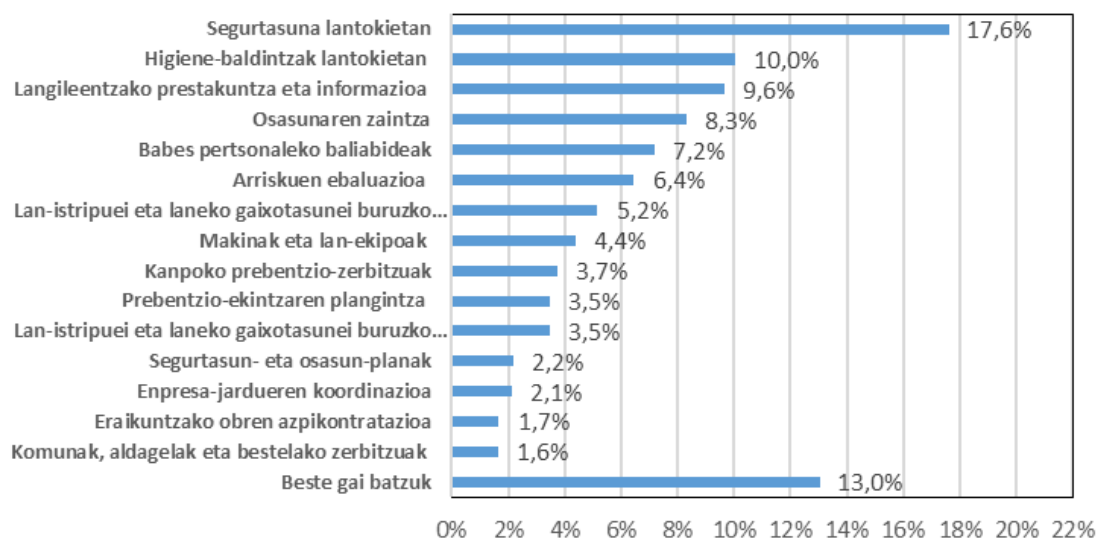
Emaizak	2021
JARDUKETAK	9.058
ARAU-HAUSTEAK	396
GIZARTE SEGURANTZAKO PRESTAZIOEN ERREKARGU- PROPOSAMENAK, SEGURTASUNAREN ETA OSASUNAREN GAINEKO ARAUDIA URRATZEAGATIK	182
ERREKERIMENDUAK	1.342
ARAU-HAUSTEEN ZENBATEKOA	2.679.729
LANAK ETETEA, SEGURTASUNERAKO ETA OSASUNERAKO ARRISKU LARRI ETA BEREHALAKOAGATIK	0
BISITAK	1.128
ARAU-HAUSTEEK ERAGINDAKO LANGILEAK	2.830
IKERTUTAKO LAN-ISTRIPUAK	340
IKERTUTAKO ISTRIPUETAN EGIAZTATUTAKO ARAU-HAUSTEEN KOPURUA	185

Arlo honetako datuek azaltzen dutenez, 2021ean, 9.058 jarduketa egin ziren laneko segurtasun- eta osasun-arloan. Jarduketa horietan, 396 arau-hauste antzeman ziren; 182 proposamen egin ziren Gizarte Segurantzari prestazioen errekarua egiteko, eta 1.342 errekerimendu egin ziren gabeziak zuzentzeko, hala -arriskuak prebenitzeko kudeaketa-lanetan, nola laneko segurtasun-baldintzetan.

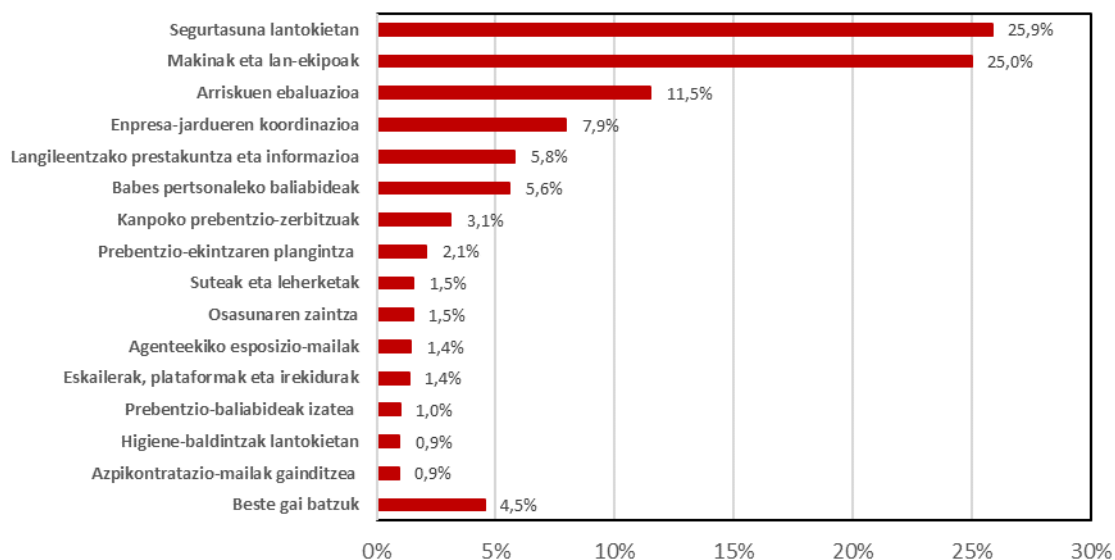
Arau-haustek, guztira, 2.679.729 eurokoak izan ziren.

Zehapenak, berriz, batez beste: 6.767 eurokoak.

LANEKO SEGURTASUNAREN ETA OSASUNAREN ARLOAN 2021AN IKERTUTAKO GAIAK

LANEKO SEGURTASUNAREN ETA OSASUNAREN ARLOAN 2021AN ZAHATUTAKO GAIAK

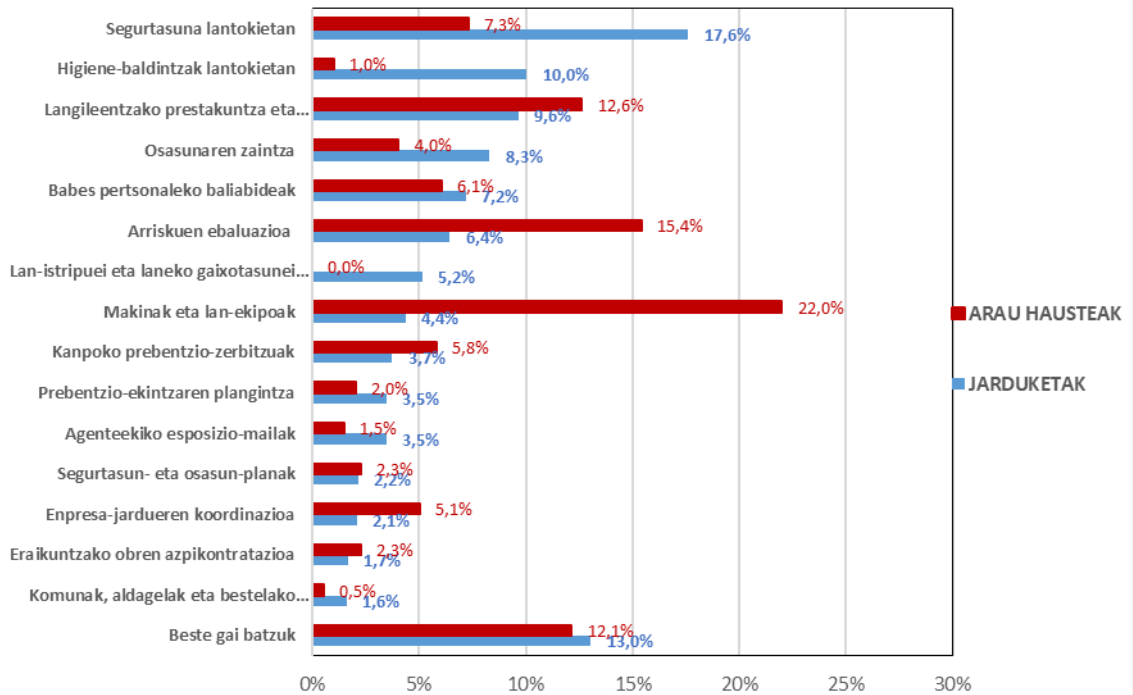

Ondorengo zerrendan, adierazten da zein diren laneko segurtasun- eta osasun-arloan 2021ean egindako jarduketan xehetasunak, zer arau-hauste hauteman zen, eta zenbat errekerimendu egin ziren zuzentzeko.

XEHETASUNAK	JARDUKETAK	ARAU-	
		HAUSTEAK	ERREKERIMENDUAK
Lan-istripuak, beste klabe batzuetan sartu ezin diren arrazoiengatik, eta lan-istripuak in itinere	9	0	0
Ikerketa-txostenak, lan-istripu eta lanbide-gaixotasunei buruzkoak	467	0	8
Jakinarazpenak, lan-istripu eta lanbide-gaixotasunei buruzkoak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 11.2 eta 12.3 art.)	60	6	33
Lantokietako segurtasun-baldintzak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 11.4, 12.16 eta 17, 13.10)	1.595	29	233
Lantokien higiene-baldintzak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 11.1 eta 4; 12.16 eta 17; 13.10 art.)	910	4	50
Eskailera, plataforma eta irekierak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.16b eta f art.)	115	6	39
Komunak, aldagelak eta bestelako zerbitzuak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 11.4 y 12.16h art.)	147	2	46
Arrisku elektrikoak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 11.4; 12.16, 13.10 art.)	28	2	7
Sute eta leherketak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 11.4; 12.16, 13.10 art.)	34	1	8
Makinak eta laneko ekipoak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 11.5; 12.16, 13.10 art.)	395	87	142
Goratzetan eta garraioa (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.16 art.)	13	0	3
Agenteekiko esposizio-mailak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.9, 13.16 art.)	313	6	20
Babes pertsonaleko baliabideak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.16f art.)	650	24	107
Larrialdi- eta ebakuazio-planak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.10 art.)	50	1	9
Lantokiak seinalizatzea (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 11.4, 12.16b eta 13.10 art.)	103	2	11
Arrisku-ebaluazioa (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.1b art.)	584	61	148
Prebentzio-jarduera planifikatzea (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.6 art.)	315	8	55
Jarritako langileak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.12, 15a art.)	20	4	2
Prebentzio-zerbitzu propioak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.15a art.)	38	0	2
Enpresaz kanpo prebentzio-zerbitzuak (12.15a, 21 eta 22; 13.11 eta 12 art.)	338	23	12
kanpo-auditoretza egitea prebentzio-zerbitzu propioari (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.20 art.)	3	0	1
Langileak prestatzea eta informatzea (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.8 eta 13.10 art.)	874	50	147
Osasuna zaintzea (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 12.2 eta 13.5 art.)	752	16	74
Betebehar dokumentalak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.5 eta 12.4 art.)	78	1	2
Langile-ordezkarien eskubideak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.11, 12 eta 19 art.)	48	0	24

Eraikuntzako azterketa/oinarrizko azterketa (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.24.b art.)	27	0	0
Osasun- eta segurtasun-planak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.23 art.)	196	9	16
ABLEetako langileekiko betebeharrak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.18 art.)	0	0	0
Irekitzen dela jakinaraztea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.3 eta 12.25 art.)	39	2	3
16 eta 18 urte bitarteko adingabeak babestea	12	0	0
Amatasuna eta edoskitzea babestea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 13.1 art.)	3	0	0
Langileak lanpostu bateraezinetara atxikitzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.7 eta 13.4 art.)	36	1	6
Ez gelditzea edo etetea. Langileei gelditzea eragozte (Lan Arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 13.3 eta 9 art.)	1	0	0
Lan toxikoei, nekagarriei eta arriskutsuei buruzko txostena	3	0	0
Enpresaburuak lan-istripuak eta lanbide-gaixotasunak ikertzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.3 art.)	50	1	3
Enpresa-jarduerak koordinatzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.13, 14 eta 24, 13.7 eta 8.a art.)	191	20	18
Ikuskaritzan edo prebentzioa prestatzen espezializatutako entitateak (Lan Arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.21, 25 eta 26; 13.11, 12 eta 13 art.)	0	0	0
Prebentzioaren kudeaketa integrala	54	5	12
Eraikuntza-lanak azpikontratatzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.6 eta 7; 12.27, 28 eta 29; 13.15, 16 eta 17 art.)	151	9	11
Azpikontratazio-mailak gainditzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.27.c eta 28.b; 13.15.b eta 16.a art.)	103	6	0
Erantzukizuna saihesteko ituna (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 13.14 art.)	0	0	0
Prebentzioa integratzea. Prebentzio-plana (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.1.a art.)	12	2	1
Prebentzio-baliabideak izatea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.15.b eta 13.8.b art.)	86	6	17
Arrisku psikosozialak	111	2	50
Arrisku ergonomikoak	35	0	20
Prebentzio-zerbitzuaren jarduketa, zerbitzu-agindutik eratorria, lan-istripuak eta lanbide-gaixotasunak barne	0	0	0
Enpresa-jarduerak koordinatzea (enpresaria ez da lantokiaren titularra)	8	0	2
16 urtetik beherakoak babestea	0	0	0
Lantokietako ingurumen-baldintzak	1	0	0

JARDUKETA ETA ARAU-HAUSTE NAGUSIAK

SEKTOREKA BANATUTA

Sektorea	EJSN	Jarduketak	Arau-hausteak	Errekerimenduak	Geldiarazita
LEHEN SEKTOREA	01-09	331	9	72	0
INDUSTRIA	10-39	1.627	137	333	0
ERAIKUNTZA	41-43	4.253	109	412	0
MERKATARITZA	45-47	617	47	126	0
GARRAIOA	49-53	457	25	77	0
ZERBITZUAK	55-96	1.768	69	322	0

1.2. LAN-HARREMANAK 2021

Arlo honetan, helburu nagusia da kalitatezko enplegua lortzea, bat datorrena lan-arloko indarreko legediarekin. Lan-arloan, hain zuzen, negoziazioaren bidez sortzen dira enpresaren eta langileen eskubideak eta betebeharrak, eta lan-kontratuan islatzen; beraz, egiaztatu behar da ea lan-kontratu horiek betetzen dituzten legezko zein hitzarmenezko arauak. Laneko Ikuskaritzaren ardura da enpresek legezko arauak edo hitzarmeneko oinarriak betetzen dituzten ikuskatu edo egiaztatzea.

Laneko segurtasun- eta osasun-arloan bezala, lan-harremanekin lotuta egiten diren jarduketek ere bi abiapuntu dituzte. Batetik, arlo horretan lan-baldintzei eta eskubideei buruz aurkezten diren salaketak eta, bestetik, programatutako planifikazio-jarduketan bidez egiten direnak, dela sektore jakin batzuk kontrolatzeko, edo, irregulartasunak egon daitezkeela adierazten duten zantzuak daudenean, egiaztatzeko ea betetzen den langileen lan-eskubide batzuei buruzko araudia.

Planifikatutako jarduketaren esparruan, nabarmendu behar da 2018az geroztik Lan Ikuskaritza lan arloko txoke-planak egiten ari dela.

Txoke-planen ezaugarria da araudia bete ez duten enpresei buruzko informazioa lortzen dela Iruzurraren aurka Borrokatzeko Tresnaren bidez (HLF). Aplikazio informatiko horrek BIG DATA teknologia barneratzen du, eta enpresetan iruzur-ereduak detektatzen ditu. 2018az geroztik, iruzur-eredu desberdinak detektatu dira, batez ere aldi baterako kontratazioan.

Enpresa bakoitzean ustez antzemandako iruzurrezko kontratuen kopurua zehazten duen HLFtik lortutako informazioarekin, talka-plana bi fasetan egituratzen da:

Lehenengo fasean, enpresei gutunak bidaltzen zaizkie modu masiboan, ustez lege-iruzurrean zer kontratu dituzten adieraziz, arrazoia adieraziz eta hilabeteko epea emanaz kontratu mugagabe bihurtzeko.

Bigarren fasea ikuskapen-kanpaina bera da. Bertan, enpresek mugagabe bihurtu ez dituzten gutunetan adierazitako kontratuak aztertuko dituzte ikuskatzaileek, eta lege-iruzurrean daudela uste badu, zuzentzeko errekerimendua edo arau-haustearen akta egingo du.

Jarduera planifikatua egiteko modu berezi hori Lan Ikuskaritzaren Estatuko Erakundearekin koordinatuta egiten da, erakunde hori baita HLFren jabea.

Aurrerago, txosten honetan 2021eko ekitaldiko txoke-planen eta aurrekoen emaitzak adierazten dira.

Eremu horretan, nabarmendu behar dira jurisdikzio-organoei eta lan-agintaritzek eskatuta egiten dituzten jarduketak, bai eta Lan eta Gizarte Segurantzako Ikuskatzailtzaren laguntza tekniko jasotzen duten beste entitate eta organismo batzuek eskatuta egiten direnak ere, ikuskaritza-sistemaren araudian xedatutakoarekin bat.

Emitzak	2021
JARDUKETAK	5.083
ARAU-HAUSTEAK	348
ERREKERIMENDUAK	1.559
BERRIKUSITAKO LAN-KONTRATUAK	33.816(*)
ARAU-HAUSTEEN ZENBATEKOA	634.326
LANEKO IKUSKARITZAK ESKATUTA ERALDATUTAKO LAN-KONTRATUAK	16.494(**)
ARAU-HAUSTEEK ERAGINDAKO LANGILEAK	9.691
BITARTEKARITZA ETA KONTSULTAK	150

(*) 10.964 ohiko jarduera eta 22.852 bi txoke-planetan.

(**) 2.342 ohiko jarduera eta 14.152 bi txoke-planetan.

Lan-harremanen arloan, 5.083 jarduketa egin dira guztira, eta 348 arau-hauste antzeman.

Era berean, 1.559 ohartarazpen edo eskaera egin dira antzemandako irregulartasunak zuzentzeko.

Kontratazio-arloan, 33.816 (10.964 ohiko jarduera eta 22.852 bi txoke planetan) lan-kontratu berrikusi dira guztira, egiaztatzeko egokitzen diren indarrean den legerira.

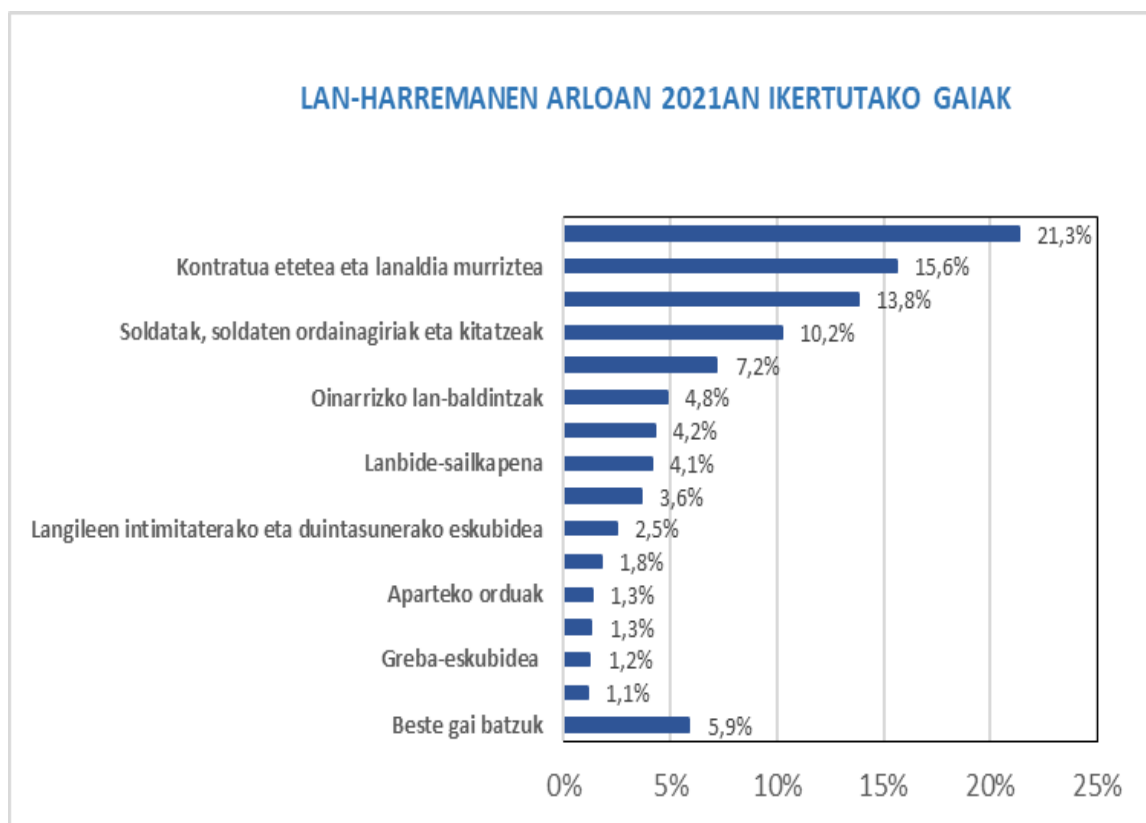
Zehazki, egiaztatu nahi izan da ea betetzen duten aldi baterako kontratazioari eta kontratazio partzialari buruzko araudia; batik bat, arlo horietako kanpainak garatuta.

2017an, jarduera intentsibo bat hasi zen kontrolatzeko ea iruzurrik egiten zen aldi baterako kontratazioan eta kontratazio partzialean; hurrengo ekitaldietan, berriz, jarduera horrekin jarraituko da, eta ahalik eta gehien areagotuko dira ikuskatze-jarduerak.

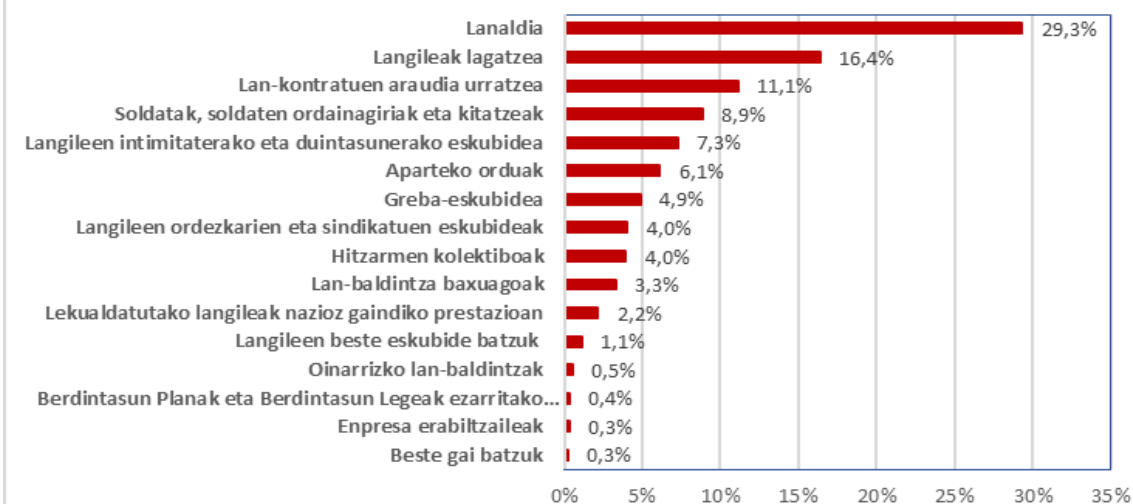
Kontratazio-arloan 2021ean egindako jarduketa intentsibo horren emaitza modura, aldi baterako 16.494 (**2.342 ohiko jardueran y 14.152 bi txoke planetan**) kontratu bilakatu dira mugagabe Lan Ikuskaritzaren errekerimenduz.

Arau-haustekak, guztira, 634.326 euro izan dira.

Zehapenak, batez beste: 1.822,77 euro izan dira.

LAN-HARREMANEN ARLOAN 2021AN ZAHATUTAKO GAIAK

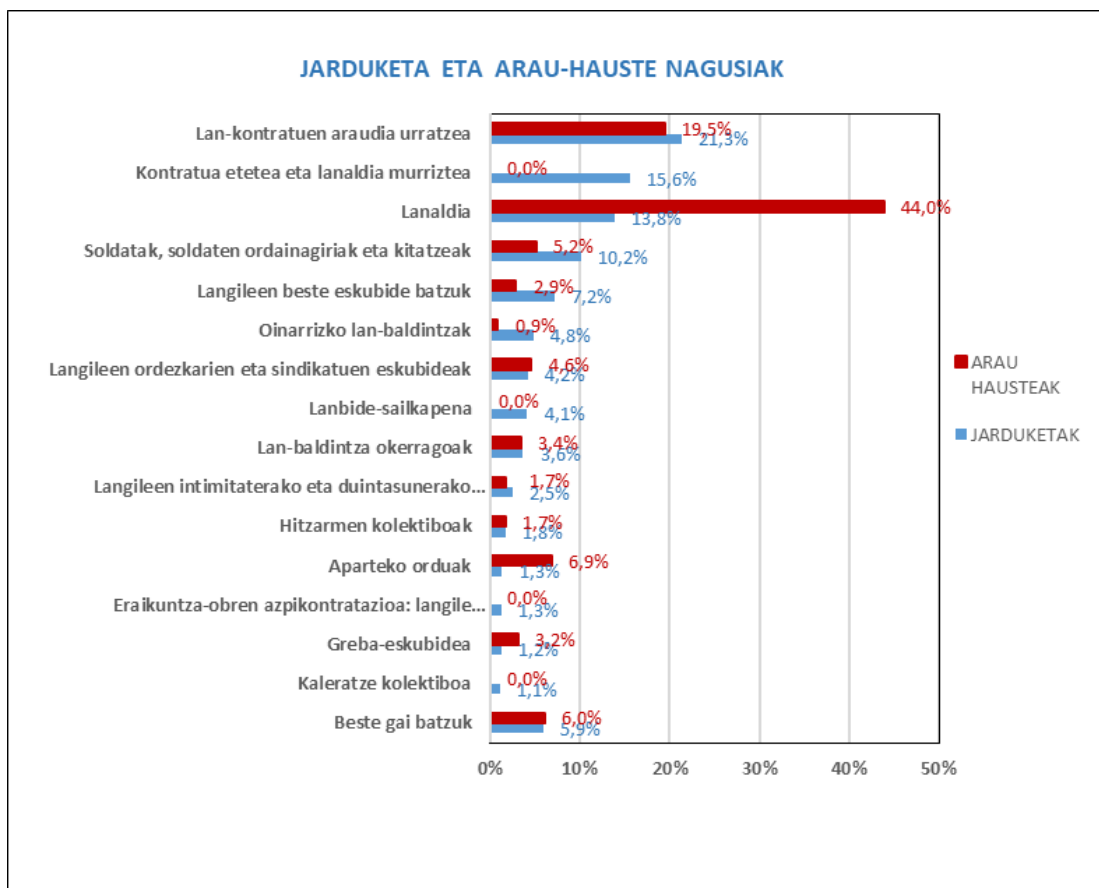

Era berean, xehetasunak azalduko ditugu Lan Ikuskaritzak arlo horretan egindako jarduketa, antzemandako arau-hauste eta gauzatutako errekerimendu guztiei buruz.

XEHETASUNAK	ARAU-		
	JARDUKETAK	HAUSTEAK	ERREKERIMENDUAK
Obligazio formalak eta dokumentalak (Lan-arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateginaren 6. art.)	32	6	14
Lan-kontratuaren forma (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.1 art.)	22	0	4
16 - 18 urteko adingabeen lana	0	0	0
Sexuan oinarritutako diskriminazioa (4) (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.12 art.)	41	0	2
Sexuagatiko soldata-diskriminazioa (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.12 art.)	1	0	0
Lanean diskriminatzea, salbu sexuagatik (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.12 art.)	15	0	1
Intimitaterako eta duintasunerako langileek duten eskubidea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.11 art.)	126	6	18
Sexu-jazarpena (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.13 art.)	5	0	0
Sexu-jazarpenari buruzko protokoloa (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 art.)	0	0	0
Soldatak, soldaten hartze-agiriak eta kitapenak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.3, 7.4, 7.10 eta 8.1 art.)	519	18	83
Lanbide-sailkapena	209	0	0
Pizgarriak eta lanpostu-balorazioa	0	0	0
Laneko denbora (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.5 art.)	703	153	187
COVID-19aren ziozko baimen ordaindu berreskuragarriak.	3	0	1
Aparteko orduak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.5 art.)	67	24	16

Funtsezko lan-baldintzak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.6 art.)	245	3	5
Lekualdatzeak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.14 art.)	1	0	0
Langileak lagatzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.2 art.)	38	10	0
Aldi baterako laneko enpresak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 18. art.)	3	0	0
Enpresa erabiltzaileak (Lan Arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 19. art.)	3	1	1
Lan-kontratuei buruzko araudia urratzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.2 art.)	1.085	68	1.035
Lan-baldintza kaskarragoak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 art.)	185	12	26
Hitzarmen kolektiboak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.10 art.)	89	6	19
Langileen beste eskubide batzuk (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 art.)	364	10	32
Pentsio-planak eta -funtsak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.15 art.)	2	0	0
Kontratua etetea eta lanaldia murriztea	793	0	0
Kaleratze kolektiboa	56	0	1
Ez agertzea Langileen Estatutuko 47. artikuluko prozeduran (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.3 art.)	0	0	0
Ez agertzea Langileen Estatutuko 51. artikuluko prozeduran (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.3 art.)	0	0	0
Lantokia ixtea edo jarduera etetea eta ez irekitzea berriro (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.3 eta 8.9 art.)	0	0	0
Langile- eta sindikatu-ordezkarien eskubideak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.7, 7.8, 7.9 eta 8.6 art.)	216	16	79
Nazioz haraindiko prestazioa dela-eta lekuz aldatutako langileak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 10. art.)	20	2	1
Biltzeko eskubidea (Lan Arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.5 art.)	3	0	0
Hauteskunde-prozesuak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.7 art.)	2	0	2
Greba-eskubidea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.10 art.)	62	11	2
Kooperatibak eta lan-sozietateak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 38. art.)	3	0	0
Gatazka kolektiboetako/grebetako bitartekaritza	0	0	0
Lan-arloko jurisdikzioko txostenak eskatzea	36	0	0
Eraikuntza-lanak azpikontratatzea: langile mugagabeen proportzioa (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.16 art.)	65	0	2
Berdintasun-planak eta Berdintasun Legeak ezarritako beste betebeharrak batzuk (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.13 eta 8.17 art.)	44	2	26
Sexuagatiko diskriminazioan oinarritutako jazarpena (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.13 bis art.)	0	0	0
Diskriminazioan oinarritutako jazarpena, salbu sexuagatik denean (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.13 bis art.)	0	0	0
Familia- eta lan-bizitza kontziliatzeko eskubideak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.5 art.)	9	0	2
Negoiazio kolektiboan diskriminatzea	0	0	0

Kontrolatzea ea hitzarmen kolektiboak legezkoak diren	0	0	0
Adingabeen lana - 16 urtetik beherakoak	16	0	0

Nabarmentzekoa da, lan-arloko ikuskapen-jarduketa gehienak **LAN-DENBORAREKIN ETA KONTRATAZIOEN IRUZURRAREKIN** lotuta egon direla.

LAN-DENBORA: lanaldia baino denbora luzeagoan lan egin da; ez da bete ohiko edo legezko gehieneko lanaldia. Legez ezarritako 80tik gorako aparteko orduak egiten dira, eta ordutegi desegokiak gehienetan.

Gai honetan, nabarmentzekoa da 2019. urtean araudian aldaketa garrantzitsu bat egon zela: 8/2019 Errege Lege Dekretuak enpresa guztiei eskatzen die, beren jardueraren sektorea edozein izanda ere, lanaldia erregistratzea, Langileen Legezko Ordezkaritzarekin (LLG) adostutako bitarteko baten bidez. Bitarteko hori fidagarria izan behar da, eta ez du aldaketak sartzeko aukerarik emango.

Laneko Ikuskatzaileak, arau hau indarrean sartu zenetik, agiri hori aurkeztu beharra sartu du lanaldia betetzen dela ikuskatzeko egiten dituen jardueretan. Agiri hori frogabide aparta da egiaztatzeko ea arau-hauste materialik egon ote den lanaldien, ordutegien, gaueko atsedendarien eta aparteko orduen arloan.

IRUZURRAREN AURKAKO JARDUKETAK ALDI BATERAKO ETA LANALDI PARTZIALEKO KONTRATAZIOETAN

Aldi baterako eta lanaldi partzialeko kontratazioetan gertatzen diren iruzurrak antzemateko ikuskapen-jarduketa Laneko Ikuskatzailea sortu zenetik egiten da, eta duela hamarkada batzuk oso garrantzitsua da; zehazki, Langileen Estatutuaren lehen testua 80ko hamarkadan onartu zenetik egiten da mota horretako jarduketa asko, testuan lanaldi partzialeko kontratazio-mota batzuk sartu zirelako (15. artikulua) baina ondo zehaztuta noiz egin behar ziren eta kontuan hartuta ordenamendu juridikoak kontratazio mugagabeei ematen diela lehentasuna.

2018. urtetik aurrera, Laneko Ikuskatzailetzaren sisteman adimen artifiziala hasi zen aplikatzen, HLF tresnaren bidez. Izan ere, tresna hori aplikazio informazio bat da, datuak analizatu eta gurutzatzen dituen (big data) alde aurretik arau jakin batzuen bidez zehaztu diren iruzur-enpresa ereduak detektatzeko. HLF tresna urte batzuk lehenagotik erabiltzen zen gizarte-segurantzari lotutako iruzurrak detektatzeko, baina 2018. urtean aldi baterako eta lanaldi partzialeko kontratazioei lotutako iruzurrak aurkitzeko hasi zen erabiltzen: kontratazioetako iruzurren aurka egiteko lehen talka-plana abian jarri zenean.

Talka-plan horien bidez, informazio-gutunak bidaltzen zaizkie HLF tresnak lan-kontratu batean edo batzuetan iruzurra dutela antzeman duen enpresei, eta epe jakin bat ematen zaie kontratu irregularrak borondatez mugagabe bilaka ditzaten.

Geroago, HLFk berak detektatzen du kontratu horietako zein aldatu dituzten enpresek beren borondatez, eta zein ez; beraz, ikuskapen-jarduketari ekiten zaio aldaketarik egin ez duten enpresa guztietan. Une horretan, Laneko eta Gizarte Segurantzako ikuskatzaile batek gertakarien ikerketa zehatza egingo du eta erabakiko du enpresak kontratazioan iruzur egin duen ala ez. Lehen kasu hori gertatu bada, eta enpresak kontratuak aldatzeari uko egiten jarraitzen badu, ARAU-HAUSTE AKTA egingo da.

2017 eta 2021 urteen artean bi kanpaina egin ziren: aldi baterako kontratazioetako iruzurrari buruzkoa eta lanaldi partzialeko kontratazioetako iruzurrari buruzkoa. Bada, honako hauek dira bi kanpaina horien esparruan egindako kontratazio-arloko ikuskapen-jarduketaren emaitzak:

2017. urtea. Urte horretan ez zen HLF tresna erabili kanpaina diseinatzean.

- Laneko Ikuskatzaileak 15.105 kontratu berrikusi zituen.
- Laneko eta Gizarte Segurantzako Ikuskatzaileak 1.979 kontratatu aldatu zituen:
% 29,31 emakumeenak % 70,69 gizonenak

2018. urtea. HLF kanpainetan erabili zen lehen urtea.

- Laneko Ikuskatzaileak 17.991 kontratu berrikusi zituen.
- Laneko eta Gizarte Segurantzako Ikuskatzaileak 7.860 kontratatu aldatu zituen:
% 53,14 emakumeenak % 46,86 gizonenak

2019. urtea.

- Laneko Ikuskatzaileak 21.396 kontratu berrikusi zituen.
- Laneko eta Gizarte Segurantzako Ikuskatzaileak 6.517 kontratatu aldatu zituen:
% 47,15 emakumeenak % 52,85 gizonenak

2020. urtea.

- Laneko Ikuskatzaileak 9.668 kontratu berrikusi zituen.
- Laneko eta Gizarte Segurantzako Ikuskatzaileak 3.047 kontratatu aldatu zituen:
% 58,65 emakumeenak % 41,35 gizonenak

2021. Urtea

- 33.816 kontratu, Lan Ikuskaritzak berrikusiak. 10.964 ikuskapen-jarduera arruntean eta 22.852 talka-plan bietan.
- LGSik eraldatutako 16.494 kontratu. 2.342 ikuskapenaren ohiko jardueran eta 14.152 talka-planetan.

HLFk ustez iruzurrezkoak ziren emakumeen lan-kontratuetatik, % 77,73 mugagabe bihurtu ziren, eta HLFk ustez iruzurrezkoak ziren gizonen lan-kontratuetatik, % 74,77 mugagabe bihurtu ziren.

EMAKUMEEN ETA GIZONEN ARTEKO GENERO-BERDINTASUNAREN arloko jarduketak:

2017ko ekitaldian, Ikuskatzailtzak lehen aldiz abiarazi zuen berdintasun-planen existentzia egiaztatzeko kanpaina, Gizonen eta emakumeen aukera-berdintasunerako 3/2007 Lege Organikoa betez. Kasu honetan, 250 langile baino gehiagoko enpresetan egin ziren ikuskapen-jarduketak; izan ere, enpresa horiek baino ez daude behartuta.

2018. urtean, buru-belarri jarraitu zuten kanpaina horrekin . Hala, 250 langiletik gorako enpresen % 75 ikertu zituen Ikuskatzailtzak.

2019an zehar, 250 langiletik gorako gainerako enpresak sartu zituzten berdintasun-planen ikuskapenetan.

Aurreikuspenen arabera, 2020an berriz ere egingo zen kanpaina, 2017an eta 2018an ikuskatu ziren enpresetatik hasita, eta, irregulartasunak hauteman zituztenez berdintasun-neurrietan edo -planetan, zuzenketa-eskariak edo arau-hausteen aktak egin ziren. 2020rako aurreikusitako berrikuspen horren helburu nagusia zen ikustea ea enpresa horiek bete ote zuten Laneko Ikuskatzailtzak eskatutakoa.

Ikuskapen-jarduera horiek 2020ko urtarrilean eta otsailean hasi ziren, baina COVID-19aren osasun-pandemiak eragindako alarma-egoeraren ondorioz, 2021era arte eten ziren.

2019. urtean beste berrikuntza garrantzitsu bat ere egon zen, nabarmendu beharrekoa: 6/2019 Errege Lege Dekretua onartu zen martxoaren 6an, eta martxoaren 8an argitaratu BOEn, eta bazekarren garrantzizko arau bat, berdintasun-planak egiteko betebeharra 50 langiletik gorako enpresei zabaldu ziena, behin-behineko araubide honen arabera:

- 150 langiletik gorako enpresek berdintasun-plana eduki behar dute, 2020ko martxoaren 8tik aurrera.
- 100 langiletik gorako enpresek berdintasun-plana eduki behar dute, 2021eko martxoaren 8tik aurrera.
- 50 langiletik gorako enpresek berdintasun-plana eduki behar dute, 2022ko martxoaren 8tik aurrera.

Gainera, errege lege-dekretu horrek ordainsarien gardentasunari buruzko printzipio garrantzitsua sartu zuen, soldata-arrakala murrizte aldera, soldaten erregistroaren edo ordainsarien erregistroaren bidez. Printzipio horrek, dena den, garapen-araudia behar zuen, enpresetan eraginkor ezarriko bazen.

Ondorioz, arau-betebehar berri horiekin, Lan Ikuskaritzak 2020an 150 langile baino gehiagoko enpresei ikuskapenak egitea planifikatu zuen, 2020ko martxotik berdintasun-

plana egiaztatzeko. Berriro ere, covid bidezko pandemiak kanpaina hau egitea eragotzi zuen, eta 2021era atzeratu zen.

2021ean 150 langile baino gehiagoko enpresekin jarraitu da, eta martxotik 100 langile baino gehiagoko enpresak sartu dira kanpainan, nahiz eta lehentasuna eman zaio 150 baino gehiagokoak ikuskatzeari, aurreko ekitaldian pandemiaren ondorioz zain geratu baitziren.

Datorren 2022ko ekitaldian, martxotik aurrera 50 langile baino gehiagoko enpresak sartuko dira kanpainan.

Nabarmentzekoa da generoaren arloko ikuskapen-jarduketaren taula hau.

Kanpaina Nagusiak	Jarduketak	Arau-Haustek	Errekerimenduak
BERDINTASUN-NEURRIEN ETA - PLANEN KONTROLA, JARRAIPENA ETA BETEARAZPENA 100 LANGILE BAINO GEHIAGOKO ENPRESAK 2021 MARTXOAREN 8tik aurrera 901/20 Errege Dekretuan aurreikusitako betebeharrak berriak betetzeko eskakizuna	36	-	17
LANEKO SEGURTASUN-BALDINTZAK KONTROLATZEA HAURDUNAK ETA LANGILE SENTIKORRAK	39	6	5
OSTALARITZAKO LOGELEN GARBIKETA-ZERBITZUA (SEKTORE OSO FEMINIZATUA) Ezer gutxi egin da pandemiak ostalaritza-sektorean egin duen presioagatik.	5	-	1
	IKUSPEGI BIKOITZA: Laneko ARRISKUEN PREBENTZIOA: arreta berezia arazo muskulo-eskeletikoei Lanekoa: kontratazioa, lanaldiak, soldadak eta zerbitzu honen azpikontratazioei arreta berezia eskaintzea.		

Kanpaina Nagusiak	Jarduketak	Arau- haustek	Errekerimenduak
EMAKUME LANGILEEN METERNITATEA ETA EDOSKITZEA BABESTEKO IKUSKARITZA-JARDUERAK.	3	-	-
IKUSKARITZA-JARDUERAK SEXU-JAZARPENAREN ETA JAZARPEN-PROTOKOLOEN ARLOAN	5	-	-
SEXUAN OINARRITUTAKO DISKRIMINAZIOAREN ARLOKO IKUSKAPEN-JARDUERAK.	41	-	2
GIZONEN ETA EMAKUMEEN ARTEKO ORDAINSARI-DESBERDINTASUNEKO KANPAINA. (SOLDATA-ARRAKALA) Betebehar berriak zaintzea 902/20 Errege Dekretuaren arabera, bereziki soldata-erregistroa eta soldata-auditoretzak	41	1	8

AIPAMEN BEREZIA COVID 19AK ERAGINDAKO ALARMA-EGOERAN EGIN DIREN IKUSKAPEN-JARDUKETEI.

COVID 19AREN ERAGINPEAN EGOTEKO ARRISKUAGATIKO IKUSKAPEN-JARDUKETAK

Pandemia 2020an hasi zenean eta alarma-egoera deklaratu zenean, Laneko Ikuskatzaileak bere ohiko jarduna eten behar izan zuen jarduketaren gizarte-eskaerari soilik erantzuteko: batetik, langileak lantokietan Covid 19az kutsatzeko arriskutik babesteko eta, bestetik, pandemia eteteko neurri murriztaileen ondorioz masiboki hartu ziren aldi baterako enplegu-erregulazioko espedienteen berri emateko.

Kanpaina berriak diseinatu ziren arlo horretako ikuskapen-jarduketak islatu eta laburtzeko, eta honako emaitza hauek lortu ziren:

NH0051 Covid 19a egotea langileentzat laneko arrisku biologikoa ez denean

Ikuskapen-jarduketak 59, zehapen-espedienteak 0 eta errekerimenduak 15

NH0052 Covid 19a egotea laneko arrisku biologikoa denean

Ikuskapen-jarduketak 348, zehapen-espedienteak 6 eta errekerimenduak 60

Guztira: Ikuskapen-jarduketak 407, zehapen-espedienteak 6 eta errekerimenduak 75

LAN-AGINTARITZEK ABEEEEi BURUZ ESKATUTAKO TXOSTENAK.

Lan-agintaritzak informazioa eskatu du honako hauei buruz: batetik, ABEEE bidezkoa den ala ez, eta, bestetik, proposatutako etete-neurriaren justifikazio eta bidezutasun gisa alegatutako arrazoiak eta inguruabarrak.

Bi motatakoak izan dira: ezinbesteko arrazoiaren ondoriozkoak eta arrazoi ekonomikoak, teknikoak, antolakuntzakoak edo ekoizpenekoak zituztenak.

NT0051: ABEEE TXOSTENAK EZINBESTEKO ARRAZOIENGATIK (KORONABIRUSA) 46-Ikuskapen-jarduketak

NT0052: ABEEE TXOSTENAK ARRAZOI TEKNIKOAK, ANTOLAKUNTZAKOAK EDO EKOIZPENEKOAK DAUDENEAN (KORONABIRUSA) 709 - Ikuskapen-jarduketak

NT0053: BERRESKURATZEKO DEN ORDAINDURIKO COVID-19 BAIMENAREKIN LOTUTAKO IKUSKAPEN-JARDUKETAK 58 - Ikuskapen-jarduketak

SEKTOREKA BANATUTA

Sektorea	EJSN	Jarduketak	Arau- haustek	Errekerimenduak	Kontratu berrikusiak
LEHEN SEKTOREA	01-09	70	5	5	109
INDUSTRIA	10-39	1.084	44	405	1.462
ERAIKUNTZA	41-43	478	18	128	2.907
MERKATARITZA	45-47	673	71	232	784
GARRAIOA	49-53	398	28	76	461
ZERBITZUAK	55-96	2.368	182	709	5.238

2.1. GIZARTE SEGURANTZA 2021

Sarreran aipatu bezala, jarraian datuetan azalduko da zer jarduketa burutu duten Lan eta Gizarte Segurantzako ikuskatzaileek eta Lan Ikuskatzailetzako eta Enplegu eta Gizarte Segurantzako ikuskatzaileordeek, zeinak **EAEko Lan Ikuskaritzakoak** baitira, Estatuko eskumenekin lotuta egindako jarduketan inguruan. Lan Ikuskaritzako Sistemari, batera aritzeko lankidetzaren barruan egindako jarduketak dira, bat datozenak xedatutakoarekin indarreko legedian eta Laneko eta Gizarte Segurantzako Ikuskaritzaren Euskal Kontseiluak sinatutako hitzarmenetan.

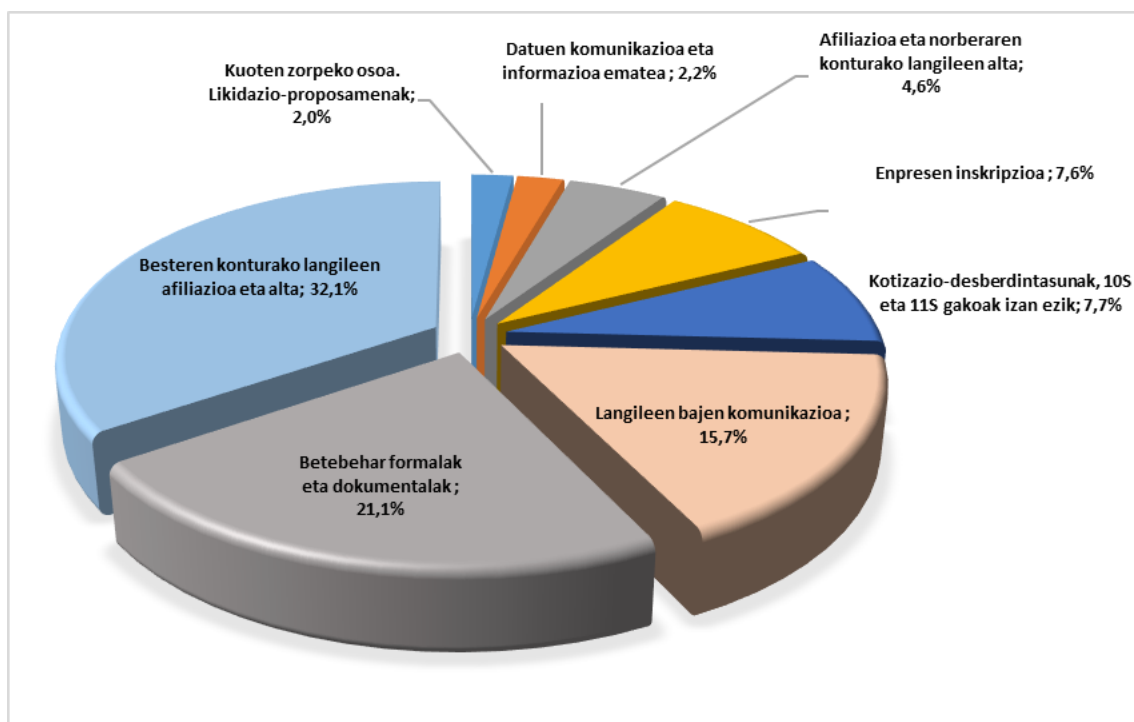
Dagokien zeregina gauzatu, eragile horiek, guztira, 151 bisita egin dituzte.

Emaizak	2021
JARDUKETAK	1.434
ARAU-HAUSTEAK	60
ARAU-HAUSTEEN ZENBATEKOA	167.924,15
ERAGINDAKO LANGILEAK	67
LIKIDAZIO-ESPEDIENTEEN ZENBATEKOA	465.266,6
ERREKERIMENDUAK	77
ALTAK/BAJAK (GZ eta eragindakoak)	124
BERRIKUSITAKO KONTRATUAK	29

Kontsultak eta aholkularitzak honako gai hauei buruzkoak izan dira batez ere:

- Kotizazio-aldeak
- Lanaldi partzialeko kontratuetako laneko denbora areagotzea.
- Lanaldi partzialeko kontratuetako laneko denbora areagotzea.
- Betebehar formalak eta dokumentalak.
- Murriztapenak eta hobariak dituzten kontratuak.

Honela banatzen da arau-hausteen % 92,8

Gizarte Segurantzaren arloan 2021ean egindako beste jarduketak batzuk:

	JARDUKETAK	ARAU-HAUSTEAK
Betebehar formalak eta dokumentalak (Lan-arloko Arau-hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bategina, LAZLTB, 21. art.)	302	0
11Langileen bajen komunikazioa (LAZLTB, 21.3. art.)	225	1
Enpresen inskripzioa (LAZLTB, 22.1. art.)	109	1
Besteren konturako langileen afiliazioa eta alta (LAZLTB, 22.2. eta 22.16. art.)	460	30
Norbere konturako langileen afiliazioa eta alta (LAZLTB, 22.7. art.)	66	3
Kudeaketaren arloko nahitaezko lankidetzak (LAZLTB, 22.4. art.)	1	1
Datuen komunikazioa eta informazioa ematea (LAZLTB, 22.1. eta 23.1.g art.)	31	0
Kuoten zorpeko osoa. Likidazio-proposamenak (LAZLTB, 23.1.b art.)	28	0
Kotizazio-aldeak, 10S eta 11 S gakoak salbu (LAZLTB, 22.3. art.)	110	7
Aldeak, kuotak iruzurrez murrizteagatik (LAZLTB, 23.1 f art.)	2	0
Erantzukizun-deribazioak, likidazio-aktagatik	0	0
Erantzukizun-deribazioak, ondorengotza, talde, kontrata eta emakidei buruzko txostenagatik	1	0
Kudeaketan borondatez laguntzea (LAZLTB, 30., 31. eta 32. art.)	0	0
Istripuen mutuak (LAZLTB, 27., 28. eta 29. art.)	0	0
Aldi baterako ezintasunen prestazioak amatasunagatik. Enpresaburuen arau-hausteak (LAZLTB, 23.1.a, 23.1.c eta 23.1.e art.)	6	0
Ezintasun iraunkorraren prestazioak. Enpresaburuen arau-hausteak (LAZLTB, 23.1.a, 23.1.c eta 23.1.e art.)	0	0
Erretiroaren prestazioak. Enpresaburuen arau-hausteak (LAZLTB, 23.1.a, 23.1.c eta 23.1.e art.)	0	0

Aldi baterako ezintasunen prestazioa amatasunagatik. Langileen arau-hausteak (LAZLTB, 25. eta 26. art.)	1	0
Ezintasun iraunkorraren prestazioa. Langileen arau-hausteak (LAZLTB, 25. eta 26. art.)	0	0
Erretiroaren prestazioa. Langileen arau-hausteak (LAZLTB, 25. eta 26. art.)	0	0
Prestazioen ordainketa (LAZLTB, 22.8. art.)	2	1
Langabeziaren prestazioa. Enpresaburuen arau-hausteak (LAZLTB, 23.1.a, 23.1.c eta 23.1.e art.)	9	2
Langabeziaren prestazioa. Langileen arau-hausteak (LAZLTB, 26. art.)	1	1
Sorospena, Nekazaritzako Erregimen edo Araubide Berezia. Enpresaburuen arau-hausteak (LAZLTB, 23.1.a, 23.1.c eta 23.1.e art.)	0	0
Sorospena, Nekazaritzako Erregimen edo Araubide Berezia. Langileen arau-hausteak (LAZLTB, 26. art.)	0	0
Autonomoen kontingentzia profesionalak, ABE eta jarduera-uzteak babestea (LAZLTB, 22.5. art.)	0	0
Langile-kuota atxikitzea (LAZLTB, 23.1.k art.)	0	0
Itun irregularrak langileekin (LAZLTB, 23.1.d art.)	0	0
Kotizazio-oinarriak bidegabe areagotzea, langabezia salbu (LAZLTB, 23.1.e art.)	0	0
Kontratu hobaridunak eta murrizketak (LAZLTB, 22.9. art.)	1	0
Bidegabeko exonerazioak (22.9 eta 23.1.f) LLTB)	0	0
Giza Baliabideetako Mutuen kudeaketaren kontrola	0	0
Erantzukizun-deribazioak administratzaileen txostenagatik Betebehar dokumentalak. Enpresa-ziurtagiria ez ematea (LAZLTB, 22.6. art.)	7	2
Gizarte Segurantzaren Erregimen Orokorreko kuotak ez sartzea sasoz eta forman, kotizazio-dokumentuak aurkeztuta (LAZLTB, 22.3. art.)	0	0
Gizarte Segurantzako edozein erregimeneko kuota finkoak ez sartzea sasoz eta forman (LAZLTB, 22.3. art.)	0	0
Afiliazio/Alta bidegabeak deuseztatzea	4	0
Langile autonomoek jarduera-uzteagatik babesa (LAZLTB, 24.3., 25.4. eta 26.2. art.)	0	0
Kontingentziak zehazteko txostenak LI/LGen ondoriozko Gizarte Segurantzako prestazioetan	6	0
LI/LG kotizazioak murriztea, istripu-tasa murrizteagatik	1	0
Epez kanpoko altak (LAZLTB, 22.10. art.)	3	3
Enpresaburu nagusiak egiaztatzea ea alta eman zaien azpikontratetako langileei (LAZLTB, 22.11. art.)	21	2
Erakunde kudeatzaileari komunikatzea (52.2. art.) langileen arau-hauste arina (24. art.) edo astuna (25. art.)	0	0
Hitzarmen bereziak izenpetzeko betebeharra LEren 51.9. artikuluan ezarritako kasuetan (LAZLTB, 23.1.i art.)	0	0
Alta- eta kotizazio-falta izapide-aldiko soldatengatik eta ordaindutako baina hartu gabeko oporrenagatik (LAZLTB, 22.12. art.)	10	1
Aldaketarik ez komunikatzea kontratu-etenaldiko edo lanaldi-murrizketako kasuetan (LAZLTB, 22.13. art.)	5	2
Altan dauden langileekin bateraezinak diren prestazioak (LAZLTB, 22.14. art.)	1	1
Kontratua etenda edo lanaldia murriztuta dauden langileak enplegatzea (LAZLTB, 23.1.j art.)	5	2
Hobariak etengabeko prestakuntzagatik (22.9. eta 23.1.h art.)	2	0
Enplegurako lanbide-prestakuntzako hobariak (LAZL, 22.9., 22.15. eta 23.1.h art.)	0	0
Laneko denbora areagotzea lanaldi partzialeko kontratuetan	11	0
Kotizazio-aldeak, LAAB	0	0
Kuotak ordaintzetik salbuestea ezinbesteko kasuetan. 16/2014 Errege Lege Dekretua, 4. xedapen gehigarria.	0	0
Erretiro partziala. Kotizazio-aldeak (LAZLTB, 22.3. art.)	0	0
COVID salbuespenen txostena	3	0

2.2. ENPLEGUA ETA ATZERRITARRAK 2021

Aurreko atalean bezala, Eusko Jaurlaritzaren eskumena ez bada ere, gure saileko langileek formalizatu dituzte laburbilduta jaso diren jarduketak.

Enpleguaren eta atzerritarren arloko araudia betetzeko, gure ikuskatzaileek 30 zerbitzu-agindu amaitu zituzten, eta 13 ikuskaritza-bisita egin. Jarduera horiek, oro har, planifikatuta egin ziren. Horretarako, 2021ean, kanpaina hauek egon ziren EAEko eremu eskusiboan:

- ENPLEGUA ORO HAR SUSTATZEKO LAGUNTZAK KONTROLATZEA
- MAHATSONDOAREN LABORANTZA
- ENPLEGU-ERREGULAZIOKO EGUNAK KONTROLATZEA ETA EGIAZTATZEA
- EGIAZTATZE EA BETETZEN DIREN PENAKONTRATAZIOAREKIN ETA ENPLEGUA ESKURATZEAREKIN LOTUTAKO BETEBEHARRAK
- EGIAZTATZEA EA BATERAGARRIAK DIREN DIRU-SARRERAK BERMATZEKO ERRENTA ETA INOREN KONTURA JASOTAKO SOLDATAK
- KONTROLATZEA NOLA SORTU ETA MANTENTZEN DIREN LANERATZEKO ENPRESAK

Halaber, Ikuskaritza-arloan Estatuko Administrazio Orokorrarekin batera aritzeko dauden lankidetzaren barruan, estatu-mailako kanpaina hauek garatu ziren:

- DESGAITASUNAK DITUZTENAK LANERATZEA
- EKONOMIA IRREGULARRA ETA ATZERRITARRAK. OSTALARITZA
- EKONOMIA IRREGULARREKO EGOERAN DAUDEN ENPRESAK ETA ATZERRITARRAK - GARRAIOA —
- NEKAZARITZA-JARDUERAK
- PRESTAKUNTZA-KONTRATUAK ETA BESTELAKO LAGUNTZAK
- ENPLEGU-AGENTZIA PRIBATUAK

Emaizak	2021
JARDUKETAK	744
ARAU-HAUSTEAK	24
ARAU-HAUSTEEN ZENBATEKOA	247.492,17
LANGILEEN ARAU-HAUSTEAK	24
ERREKERIMENDUAK	24
LANGILEAK EGIAZTATZEA	1.059

Hautemandako arau-hauste gehienen arrazoa izan da ez betetzea desgaitasuna duten pertsonak laneratzeko betebeharra (ez betetzea desgaitasuna duten pertsonentzako lanpostuak erreserbatzeko legezko betebeharra, edota ez aplikatzea haren ordezkio salbuespenezko neurriak).

Enplegu-arloko gainerako jarduketek dagokienez, aipatu behar da eduki hauekin lotuta egon zela haien helburua:

- Enpresaburuaren betebeharrak formalak eta dokumentalak.
- Lan-baimenak.
- Estatuko laguntzak eta dirulaguntzak, enplegua sustatzeko eta LH okupazionalerako eta etengabekorako.
- Autonomia-erkidegoetako laguntzak eta dirulaguntzak, enplegua sustatzeko, LH okupazionalerako eta etengabekorako.

2022

Aurreikusten da ezen, 2022an, lehentasuna emango ziola honako kanpaina hauek garatzeari:

Prebentzioaren eta laneko arriskuen arloan:

- Istripu hilgarriak, larriak eta oso larriak ikertzea.
- Ezaugarri bereziak dituzten istripu arinak ikertzea.
- Herri-lanak eta eraikuntza.
- Laneko arriskuen prebentzioa genero-ikuspegiarekin. Bereziki, haurdunaldiko eta edoskitzaroko protokoloen kanpaina egingo da, bai eta muskulu eta eskeletoko nahasmenduena ere.
- Jazarpen-protokoloak
- Sektore siderometalurgikoaren industria.
- Ezbehar-tasa handiena duten enpresak.
- Arrisku psikosozialak.
- Muskulu-nahaste eskeletikoen Europako kanpaina, bereziki bizkarraldegerrialdekoena.
- Segurtasun- eta osasun-talkarako planak, enpresek HLFrekin hautatuak, algoritmoen aplikazio informatikoa, big data teknologia.
- Udako plana bero-kolpearen ondoriozko arriskuen aurrean

Lan Harremanen eta Enpleguaren arloan:

- Emakumeen eta gizonen arteko genero-berdintasunerako kanpainak.
- Zehazki, emakumeen eta gizonen arteko ordainsari-berdintasunaren edo soldata-arrailaren kanpaina hasiko da, 6/2019 Errege Lege Dekretua betez.
- Ostalaritza-sektoreko pisu-zerbitzarien lan-baldintzak egiaztatzeko kanpaina integralarekin jarraituko da. Integrala, lan-arriskuen prebentzioko baldintzak kontrolatzen direlako, bereziki arrisku muskulu eskeletikoak, kontratazio-baldintzak, ordutegiak, soldatak, azpikontratei arreta ematea eta legez kanpoko lagapenak.
- Halaber, bizitza pertsonala eta profesionala uztartzeko kanpaina espezifikoa egingo da.
- Berdintasun-planen arloko kanpainak 250 eta 150 langiletik gorako enpresetan.
- Iruzurra kontratazioan. Talka-planekin jarraituz
- Lanaldi partzialeko kontratuak.
- Lan-denbora. 6/2019 Errege Lege Dekretua betetzeko ordainsarien erregistroak eskatzen duena barne.

- Desgaituak laneratzea. Eta lanpostuen % 2 desgaitasuna duten pertsonentzat gordetzea 50 langiletik gorako enpresetan.
- Enplegu-erregulazioko espedienteak kontrolatzea eta egiaztatzea.
- Laneko jazarpen-egoerak kontrolatzea eta prebenitzea, generokoak ez diren arrazoiengatik.